

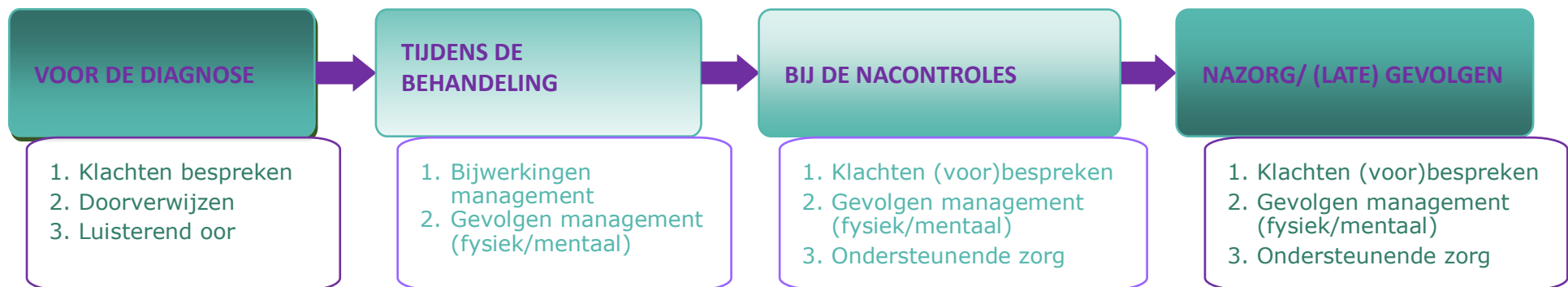
Ruwweg 5000 nieuwe diagnoses gynaecologische kanker per jaar; bijna 12.000 huisartsen (5000 huisartsenpraktijken) in Nederland. *Hoe vaak heeft u te maken met baarmoeder(hals)-, eierstok-, eileider-, vagina- of vulvakanker of een voorstadium er van?*
Als u er mee te maken heeft: Wat kunt u dan betekenen? (De behandeling vindt toch plaats in de 2^e lijn?)

VERGIS U NIET: U bent heel belangrijk voor onze lotgenoten.

- Het begint met heel vage **klachten**. Te vaak wordt niet aan gynaecologische kanker gedacht.
- Doen alle vrouwen in uw praktijk mee aan het **bevolkingsonderzoek**? U kunt ze daarbij helpen, zeker nu er ook een zelftest is.
- Hoeveel dochters worden ingeënt tegen HPV? U kent uw cliënten; de 2^e lijns-specialisten en Olijf zien hen pas als het te laat is.
- Tijdens de behandeling zijn de specialisten aan zet, maar het leven gaat door. Er zijn **vragen, onzekerheden, kleine pijntjes**. En er zijn **bijwerkingen / effecten**. De huisarts kan even meedenken.
- De **nacontrole** is steeds vaker **op klachten gebaseerd**. Wanneer is het zo erg dat even langsgaan of bellen verstandig is?
- Wat na de eerste 3-5 jaar? We overleven gelukkig steeds langer. Er zijn **(late) effecten** van de behandelingen. Wat is normaal?

Kortom:

- De huisarts is in elke fase in het traject van belang voor de lotgenote en haar naasten.
- Veel van onze lotgenotes geven aan een 'gat' te ervaren tussen de behandeling & 'leven met & na gynaecologische kanker'.
- De huisarts is vaak een grote steun.

Z.o.z. voor een overzicht van bekende klachten

Baarmoederhalskanker	Baarmoederkanker	Eierstokkanker	Schaamlipkanker	Voorkomende effecten
<p>Klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> bloederige of bruinige afscheiding, buiten de gewone menstruatie om bloedverlies tijdens of vlak na geslachtsgemeenschap (contactbloeding) bloedverlies na de overgang 	<p>Klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> bloedverlies na de overgang onregelmatig en overmatig bloedverlies tussen de menstruaties door plasklachten of bloedverlies bij het plassen moeheid vermagering of buikpijn Toename buikomvang 	<p>Klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> een opgeblazen gevoel of dikke buik vol gevoel en/of moeite met eten misselijkheid bekken- of buikpijn vaker dan normaal plassen verstopping van de darmen vermoeidheid gewichtsverlies "niet pluis" gevoel 	<p>Klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> aanhoudende pijn/branderig gevoel in de vulvastreek pijn of een branderig gevoel bij het plassen bloederige afscheiding voelbare zwelling oppervlakkige verdikking wondje in de vulvastreek 	<p>Directe effecten</p> <ul style="list-style-type: none"> Vervroegde overgang Stoma (soms tijdelijk; afh. van de vereiste chirurgie) <p>'late gevolgen'</p> <ul style="list-style-type: none"> Vermoeidheid Verminderde lichamelijke conditie Seksuele problemen Concentratieproblemen Geheugenproblemen Problemen met eten / lichaamsgewicht Neuropathie (zenuwpijn) Hormonale klachten Depressieve gevoelens; Angstklachten; Stress Botontkalking Hartklachten Vruchtbaarheidsproblemen 2^e tumor als gevolg van de behandeling Onbegrip omgeving (met name werk) <p>Zie verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> https://nfk.nl/persbericht-tweederde-ex-kankerpatienten-heeft-nog-steeds-klachten/ https://doneerjeervaring.nl/resultaten/late-gevolgen-van-kanker/ www.kankerenseks.nl/ www.kankerenwerk.nl
<p>Risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> HPV besmetting Roken DES-dochters 	<p>Risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> laat in de overgang geen kinderen overgewicht lange tijd oestrogenen gebruikt (bijvoorbeeld bij overgangsklachten) oestrogeen producerende tumor van de eierstokken (zeldzaam) borstkanker gehad en een aantal jaren tamoxifen gebruikt Lynch-syndroom 	<p>Risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♀♀ zonder of met weinig kinderen hebben meer risico; Erfelijke aanleg (oa. BRCA 1&2 - borst & eierstokkanker) <p>Elke ♀ met eierstokkanker heeft recht op erfelijkheidsonderzoek.</p>	<p>Risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lichen Sclerosus van de Vulva (LSV) Vulvaire Intra-epitheliale Neoplasie (VIN) door HPV infectie <p>Symptomen voorstadium:</p> <ul style="list-style-type: none"> jeuk / pijn / branderig gevoel een wondje Verdikking / verkleuring van de huid 	
https://olijf.nl/vormen-van-kanker/baarmoederhalskanker/	https://olijf.nl/vormen-van-kanker/baarmoederkanker/	https://olijf.nl/vormen-van-kanker/eierstokkanker/	https://olijf.nl/vormen-van-kanker/schaamlipkanker-vulvakanker/	